

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

10 лютого 2020 року

ТКАЧЕНКО О.В. Добрий день, колеги! У нас сьогодні спеціальне засідання комітету. В принципі, людей вистачає. У нас ще є запрошені колеги з Комітету з питань свободи слова – пан Мотовиловець і пані Циба. Є? Так. А також запрошені спеціально стосовно справи, яка набула суспільного резонансу, а саме обшуків на "1+1", з приводу оприлюднення записів, які відбувалися в Кабінеті Міністрів.

Крім депутатів, у нас присутній Володимир Терентійович Горбенко. Підніміть руку, щоб просто всі знали, до кого звертатися. Віталій Анатолійович, "снова здрасьте". Пан Горбенко – заступник голови Служби безпеки і Віталій Маяков – перший заступник начальника Головного слідчого управління Служби безпеки.

Від Міністерства культури зараз підійде пан Максимчук. У нас є Максим Шиленко – керівник департаменту журналістських розслідувань "1+1 Медіа". І у нас мала бути Хоцянівська Алла – кореспондент. (*Шум у залі*) Алла? А Алла как кореспондент, ну, извините. Не претендую.

Семенюк Ірина. А, ну це – запрошені, власне. І є у нас представник, напевно, має бути, Ендрю Лоусен – спостерігач київського регіонального Офісу ОБСЄ. Чи є він? Добре. Окей.

Приводом послужила історія, яка відбувалася в четвер в офісі "1+1". Для того щоб ми від самого початку розуміли, про що йде мова, я б хотів надати слово представникам СБУ, для того щоб вони розповіли, що, власне, стало приводом обшуків у журналістів і в ньюзрумі.

Будь ласка.

ГОРБЕНКО В.Т. Ну, підставою для проведення обшуків в першу чергу стала наявність кримінального провадження, яке розслідується слідчими Служби безпеки України, ну і відповідно ухвала судді-слідчого, що є підставою для проведення слідчих заходів, якщо коротко.

ТКАЧЕНКО О.В. Можете детальніше сказати, що, власне, інкримінувалося журналістам? Які звинувачення призвели до цього?

ГОРБЕНКО В.Т. Ну, так не можна сказати, що щось інкримінувалося журналістам. Ну, всім відома ця справа. Вона стосується несанкціонованого прослуховування. Слідчими діями й експертами були встановлені певні результати, певні підтвердження якісь отримані були щодо цього прослуховування. І відповідно з метою збору доказів і встановлення всіх причетних до цієї справи в поле зору попали також і журналісти. Вже, напевно, всім відомо, що до цієї категорії людей і відносяться окремі співробітники Управління державної охорони (можливо, причетні). Але, щоб зібрати докази, треба було провести певні слідчі дії, в тому числі обшуки і отримання технічних засобів, ноутбуків, телефонів з метою з'ясування всіх обставин.

ТКАЧЕНКО О.В. А журналісти проходять в цій справі як в статусі кого?

ГОРБЕНКО В.Т. Журналісти в цій справі не проходять ні в статусі ні можливих звинувачених, ні в якому разі, але цей аудіо-файл, ну кінцевим бенефіціаром були журналісти в даному випадку.

ТКАЧЕНКО О.В. А що значить "кінцевим бенефіціаром"?

ГОРБЕНКО В.Т. Вони отримали цей запис і оприлюднили його в засобах масової інформації.

ТКАЧЕНКО О.В. А чи вважається те, що вони отримали цей запис і оприлюднили, підставою для проведення обшуків?

ГОРБЕНКО В.Т. Згідно з рішенням слідчого судді вважається, що є підстави.

ТКАЧЕНКО О.В. А є підставою, що журналісти монтували якийсь запис?

ГОРБЕНКО В.Т. Ще раз, перепрошую?

ТКАЧЕНКО О.В. Перепрошую. Є підставою те, що журналісти монтували якийсь запис?

ГОРБЕНКО В.Т. Є. Монтували для оприлюднення. А не зробили запис. Це різні речі.

ТКАЧЕНКО О.В. Ну так, якщо я завтра як колишній журналіст отримаю якийсь запис, який мені хтось передасть, і буду його монтувати, я можу бути під обшуком правоохоронних органів?

ГОРБЕНКО В.Т. Ми можемо на іншому прикладі пояснити.

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте.

ГОРБЕНКО В.Т. Давайте на іншому.

Знайдений автомобіль. Автомобіль з'явився десь в іншій особі, яка його законно придбала. Для того щоб з'ясувати, хто вкрав автомобіль, потрібно з'ясувати всі обставини його перепродажу, скільки раз він був проданий. Це звичайні речі.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні. Я перепрошую.

ГОРБЕНКО В.Т. Що стосується отримання всіх обставин...

ТКАЧЕНКО О.В. Ні. Мова йде про суспільно значиму інформацію – про роботу журналістів. Це все ж таки трошки різні обставини. Тобто, якщо це громадянин, який якимось чином проходить у справі вкраденого автомобіля, і якщо це журналіст, який має якусь суспільно значиму інформацію, хоче її змонтувати і оприлюднити, тому що вважає її значимою для суспільства.

ГОРБЕНКО В.Т. Я згоден. Але аналогічні дії були проведені і стосовно представників Кабміну.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні-ні. Дивіться, ми ж тут Кабмін не викликали. Тобто Кабмін - це ваша справа і очевидно, що, можливо, колись ви нам розкажете подробиці з цього приводу. Мова йде в даній справі про роботу журналістів. Ви щойно порівняли роботу журналістів з "кейсом" вкраденого автомобіля. На мій погляд це трошки, м'яко кажучи, різні речі.

ГОРБЕНКО В.Т. Я про збір доказів вам говорив.

ТКАЧЕНКО О.В. Добре, про збір доказів. Так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане голово, дозволите питання?

Володимире Терентійовичу, будь ласка, а можете пояснити таку річ: чи вважає слідство, що саме журналісти були тими особами, які розмістили ці записи на YouTube-каналі анонімному? Чи вони взяли ці записи з YouTube-каналу? Тобто розумієте суть питання, так?

ГОРБЕНКО В.Т. Ні, суть питання я розумію, але я не можу розголошувати. Розумієте? Цю суть.

ПОТУРАЄВ М.Р. А в ухвалі слідчого судді йшлося про..? Тобто це, так би мовити, не розглядалося в ухвалі слідчого судді?

ГОРБЕНКО В.Т. Ухвала доступна, наскільки я знаю, для всіх.

ТКАЧЕНКО О.В. Я б попросив, про всяк випадок щоб не було питань стосовно моєї попередньої роботи, провести це засідання пана Потураєва, щоб не було, вбачалося конфлікту інтересів у цьому.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Тоді, шановні колеги, у кого є додаткові запитання до представників, я з початку, з вашого дозволу, колегам з комітету надам слово.

Будь ласка, у кого є запитання до представників Служби безпеки України?

Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Я, по-перше, хотів справді подякувати Олександрові Владиславовичу за те, що він передав вам слово, бо це дійсно правильно.

По-друге, хочу сказати, що у нас запитань немає. Я думаю, що свою позицію ми висловили в заяві, яку підписали, мені здається, з багатьма членами комітету разом теж. Це неприпустима історія, тому що в кожній демократичній країні журналіст, по-перше, не повинен розкривати своїх джерел інформації. Журналіст в принципі займається своєю професійною роботою. Якщо немає доказів того, що журналіст справді брав участь у тому злочині, який був, а це злочин, його справді треба розслідувати, який стосується прослуховування Прем'єр-міністра, з цим ніхто не сперечається. Якщо немає прямих доказів цього, то, очевидно, це вкрай ганебний факт.

Запитання у мене наступне: чи не вийшли слідчі за межі ухвали суду під час проведення цих обшуків, в тому числі вдома у журналістів? А якщо вийшли, бо таке теж допускається законодавством, чи був потім поінформований суд і чи були зроблені всі необхідні процесуальні дії в такій ситуації?

Дякую.

ГОРБЕНКО В.Т. По-перше, слідчими було запропоновано надати добровільно всі технічні засоби відповідно до ухвали суду тим особам. А вже по факту як це все вийшло, і ми бачили все в Ютубі і в засобах масової інформації, то то вже друга річ. Якщо людина не бажає добровільно надавати докази чи те, що шукає слідчий, то він змушений був застосувати Кримінальний процесуальний кодекс.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, у мене питання дуже конкретне: чи не вийшли слідчі за межі процесуального рішення суду, яке дозволяло їм проводити ті чи інші слідчі дії?

ГОРБЕНКО В.Т. Ні.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тому що інформація, яка є у нас, свідчить про протилежне. Ви могли б продемонструвати членам комітету відповідне рішення суду на ці слідчі дії і на обшуки в тому числі в домашніх помешканнях журналістів?

ГОРБЕНКО В.Т. Всі ухвали є в реєстрі. Вони доступні. Я зараз не можу вам продемонструвати. Я не маю їх з собою.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, просто ви йшли на засідання парламентського комітету, очевидно, треба було б, щоб ці ухвали у вас були.

ГОРБЕНКО В.Т. Це вже друге засідання, воно зовсім не відрізняється від попереднього.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, у нас це перше засідання.

ГОРБЕНКО В.Т. У вас це перше.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Послухайте, Верховна Рада України – це є найвищий законодавчий орган в парламентсько-президентській республіці, якій ви як Служба безпеки України підзвітні. І, очевидно, якщо ви йдете без матеріалів справи на засідання, яке справі присвячене, і про це йдеться, то це в тому числі і неповага до парламенту. Я з великою повагою ставлюся до вас, просто...

ГОРБЕНКО В.Т. Будь ласка, є відповідь на запитання, але не ухвала.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, це не відповіді на запитання, ми запитуємо, де ухвали суду, на підставі яких проводилися обшуки в журналістів в тому числі в домашніх умовах?

ГОРБЕНКО В.Т. Ухвали суду в кримінальній справі.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ви можете їх продемонструвати членам комітету народним депутатам?

ГОРБЕНКО В.Т. Звичайно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Будемо дуже вдячні.

ГОРБЕНКО В.Т. Але не зараз.

В'ЯТРОВИЧ В.М. А зараз відповісти все-таки: чи була ухвала суду щодо обшуків приватних помешкань?

ГОРБЕНКО В.Т. Звичайно.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Була така ухвала.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. З адресами, з усім, і вони не вийшли за межі ухвали.

ГОРБЕНКО В.Т. З адресами, з прізвищами.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Вони не вийшли за межі ухвали. Питання: чи вийшли вони за межі ухвали під час цих слідчих дій?

ГОРБЕНКО В.Т. Я відповів на питання. Ні.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Не вийшли?

ГОРБЕНКО В.Т. Ні.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре, дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Уточнення. Якщо дозволите, уточнення до запитання колеги. Тобто ви сказали, що ви звертались до журналістів добровільно надати...

ГОРБЕНКО В.Т. Слідчий.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Слідчий. І вони відмовились, так, журналісти відмовились? І після цього ви прийшли уже з обшуком відповідно на телевізійний канал. Чи як відбулась ця добровільна відмова?

ГОРБЕНКО В.Т. Цей візит, який відбувся, з ухвалою слідчого судді і було запропоновано особам надати ці технічні...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Тобто ви вже коли прийшли з обшуком, запропонували їм добровільно надати.

ГОРБЕНКО В.Т. Звичайно.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Таким чином. Тобто до цього ви до них не звертались, не запрошували?

ГОРБЕНКО В.Т. Щоб не ... *(нерозб.)* безпосередньо розшук цих речей.

ПАВЛЕНКО Ю.О. І ще раз хотів би уточнити вашу відповідь. Тобто ви вважаєте, що співробітниками Служби безпеки України під час здійснення цих дій не було жодного порушення, зокрема і відповідних статей, які регламентують перешкодження журналістській діяльності. Тобто ви вважаєте, що ви діяли відповідно до своїх повноважень і жодного перешкодження журналістській діяльності не вчинили? Так?

ГОРБЕНКО В.Т. Так.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Скажіть мені, з чим пов'язано, що от тільки за останній час, за останній час відбулось 4 прецеденти, коли правоохоронні органи, ну четверте – це Служба безпеки України, прийшли безпосередньо на засоби масової інформації? Я скажу, що такого в попередній історії України не було при будь-якому режимі. Чому зараз правоохоронні органи вирішили, що можна заходити на територію засобів масової інформації?

ГОРБЕНКО В.Т. Ніхто не вирішив, що можна заходити. Є законні підстави, ми діємо відповідно до вимог чинного законодавства.

ПОТУРАЄВ М.Р. Володимире Терентійовичу, ще одне уточнююче запитання. Скажіть, будь ласка, тому що от я зараз просто не маю часу, не зміг знайти ухвалу в реєстрі, скажіть просто, якщо це можливо, ухвала стосувалась отих громадян, до яких прийшли з обшуками, там ішло про журналістів чи просто про громадян України?

ГОРБЕНКО В.Т. Йшлося про конкретних фізичних осіб, громадян України.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую дуже. Колеги, ще питання?

Пан Андрій Мотовиловець, представник Комітету з питань свободи слова.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Скажіть, будь ласка, представник "1+1", а ви дійсно підтверджуєте, що Служба безпеки запропонувала вам спочатку добровільно надати чи це не так?

ШИЛЕНКО М.В. Слідчий Служби безпеки України, коли прийшов до нас, він звернувся до, на той момент в офісі, коли вони відразу з'явилися, в офісі взагалі фігурантів не було, жодного. А потім їх викликали на роботу, тому що вони з'явилися десь о 18-й годині, коли вже фіналізувався матеріал, який готувався цього дня до ефіру. Ми викликали назад, на роботу, двох людей – це Данько і Куксін. Першим з'явився Куксін, і одразу як він з'явився, слідчий звернувся до нього, сказав йому, чи не хоче він віддати засіб, яким він здійснював запис Прем'єр-міністра? На що, звичайно, журналіст сказав, що в нього цього запису немає, вірніше пристрою.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Відповідно питання було: вони не пропонували віддати всі пристрої, яким ви користуєтесь, вони відразу поставили питання саме...

ШИЛЕНКО М.В. Як було, дослівно я сказав, що чи не хоче він добровільно здати пристрій, яким здійснювався запис Прем'єр-міністра.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. І з якого часу почалися самі слідчі дії, обшуки?

ШИЛЕНКО М.В. А слідчі дії почалися протягом, там, години.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Через годину вони почалися, слідчі дії?

ШИЛЕНКО М.В. Так, тому що ми там ще чекали на адвокатів, на юридичних представників каналу і так далі. Вони хотіли розпочати одразу, але ми трошки цю історію затримали. Далі вони провели обшуки. В ухвалі йдеться про проведення обшуку на робочих місцях зазначених осіб. Вони нас попросили добровільно показати місця робочі. Ми їм намагалися пояснити, що це open space і всі працюють за різними місцями, але є місця, де найбільше працюють саме ці особи. Ми їм продемонстрували ці місця. Після того вони попросили відкрити паролі. Ми їм паролі не надали, тому було вилучено два комп'ютери (редакторський і журналістський комп'ютер) з ньюзруму. Один комп'ютер ми відкрили, тому що той комп'ютер також часто використовується іншим журналістом, тому він при них відкрив, а вони подивилися всі папки, які їх цікавили.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Володимире Терентійовичу, а ви переглядали відеозапис слідчих дій після того, як вони були здійснені?

ГОРБЕНКО В.Т. Ні, в он-лайн режимі я дивився.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Попередня інформація, яку ви надали, про те, що ви зверталися з проханням показати техніку, якою монтували. Але питання було поставлено по-іншому: "техніку, якою було зроблено запис".

ГОРБЕНКО В.Т. Звичайно, в тому числі, тому що ми шукаємо цей пристрій.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ну я, до речі, хочу тоді одну ще хвилинку просити часу і пояснити. Це, як мені здається, я не маю юридичної освіти, але мені здається, просто ухвала ця сама суду, яку надав слідчий суддя, ухвала суду для обшуків, так, тільки що тут уже прозвучало від кількох панів депутатів, що журналіст має право, там, здійснювати записи, обробку і так далі, інформації. І думаю, що тому ж слідчому судді, який надавав ухвалу на обшук, звичайно, цієї інформації, яку надала Служба безпеки, було недостатньо для того, щоб надати можливість здійснювати обшук. Тому в ухвалі записано і записано чорним по білому, що один з фігурантів, а саме Данько, міг бути причетний саме до здійснення запису Прем'єр-міністра. Думаю, що саме на підставі цього і був наданий дозвіл на обшук. Тобто, ну, на мій погляд, слідчий суддя був введений в оману представниками Служби безпеки для того, щоб до нас прийти.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А скажіть, будь ласка, теж до вас запитання, представника "плюсів". Я просто не бачив цих ухвал. Там же були ваші адвокати, ви, мабуть, знаєте, СБУ виходило за межі ухвал суду в своїх діях?

ШИЛЕНКО М.В. Дивіться, я був же тільки безпосередньо на місці, на самому каналі. В принципі, на каналі, ну, якщо, там, відкинути емоції, якщо на початку, поки не з'явилася велика кількість людей, там, інша преса, то, в принципі, починали група слідчих дуже агресивно. Потім, коли ми всі підтягнулися, вони далі більш-менш трималися в рамках...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, я питання не про поведінку, я розумію...

ШИЛЕНКО М.В. Ні, далі, я кажу, далі вони трималися більш-менш в рамках ухвали, тобто те, що вони хотіли, ми їм показували і більше вони не перевищували своїх повноважень. Але те, що відбувалося на квартирах, в помешканнях, так, знову-таки це зі слів своїх колег, тому що я не міг був одночасно в трьох місцях, наприклад, у Дениса Данька, там, навіть дружина пост писала, що дуже були коректні, все було зроблено там в рамках, нормально. А в помешканні Низовцева – того, який в нас вже не працює, але чомусь його також до нас приєднали, то там навіть була "Альфа" в масках, які навіть збиралися з автоматами вибивати двері. Тобто там навіть до такого доходило.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це, скоріше, питання...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Репліка без мікрофону)*

ШИЛЕНКО М.В. Це на квартирі у третього, який не є зараз представником каналу...

ПОТУРАЄВ М.Р. У мене є запитання до Володимира Терентійовича і Максима – представника "1+1" Медіа", однакове: чи ставилося питання про надання слідству оригіналу запису? Тобто взагалі таке питання існує у слідства: чи є оригінал повний, не монтований запису? І у кого він може зберігатися?

ШИЛЕНКО М.В. До нас не зверталися з таким питанням.

ГОРБЕНКО В.Т. Я поясню. Справа в тому, що основним завданням було перешкодити знищенню доказів, можливих доказів. Тому це буде другий етап вже в ході допитів – це питання звичайно буде ставитись.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тобто я так розумію, що вилучення комп'ютерів було пов'язано в тому числі з тим, що слідство хоче зрозуміти, чи є і де, якщо є, знаходиться оригінал запису? Я правильно розумію?

ГОРБЕНКО В.Т. Оригінал запису і ключове питання - це розшук пристрою, яким був він здійснений.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Колеги, Лариса Петасюк – це секретаріат нашого комітету, будь ласка.

ПЕТАСЮК Л.В. *(Без мікрофону, не чути)*

...питання. Ви задавали питання, щоб вилучити конкретно ту інформацію, точніше засіб, яким проводилося прослуховування Прем'єр-міністра. Питання: ви хотіли джерело...

ГОРБЕНКО В.Т. Не зовсім.

ПЕТАСЮК Л.В. Ви хотіли джерело з'ясувати інформації, яка є у журналіста?

ГОРБЕНКО В.Т. Не зовсім. Ми розуміємо, що ті особи, які змонтували і надали його в засоби масової інформації, ми розуміємо, що вони не записували. Зачекайте, нам потрібен був пристрій, на якому монтувався цей запис, щоб відслідкувати ланцюг аж до пристрою. Таким чином. І коли слідчі були на обшуку, то вони мали на увазі і пристрій, яким можливо був здійснений запис, можливо він є, це правильне питання, і цікавилися тими технічними ноутбуками, де монтувався запис, розумієте? Це трошки дві різні речі.

ПЕТАСЮК Л.В. В ухвалі, точніше в постанові про обшук вони були винесені без встановлення статусу "професійний журналіст"?

ГОРБЕНКО В.Т. Звичайно.

ПЕТАСЮК Л.В. Тобто там просто вказані вони були як громадяни?

ГОРБЕНКО В.Т. Я ж відповів на це запитання. Стосувалося фізичних осіб громадян України.

ПЕТАСЮК Л.В. Дивіться, така ситуація. Ця інформація, ймовірно, зі слів студії "1+1" збиралася журналістами і на них поширюється стаття 34-а Конституції, Закон 10-й Конвенції про основоположні права і свободи і поширюється 25 стаття, якщо ви знаєте, Закону про інформацію – це гарантії прав журналістів. Якщо вони здійснюють цю діяльність, яка, вони вважають, що є загальнодоступною для громадян, і вони хочуть цю інформацію якимось чином оприлюднити, то вся діяльність, пов'язана з їх професійною діяльністю, вона захищається законом.

ГОРБЕНКО В.Т. Звичайно.

ПЕТАСЮК Л.В. Питання в тому, що якщо вилучається якийсь пристрій, тобто це фактично інформація, яку зібрав журналіст, ви повинні про це розуміти.

ГОРБЕНКО В.Т. Але якщо запис був здійснений поза межі закону і це є кримінальне порушення, і можливо та особа, яка його отримала і монтувала, знала про це або була причетна до цих дій, таким чином...

ПЕТАСЮК Л.В. Тобто ви хочете знайти причино-наслідковий зв'язок між тою інформацією, яку ви вилучили у журналіста, і тою інформацією, звідки вона пішла. Так я розумію?

ГОРБЕНКО В.Т. Це можлива версія і вона також має право на життя і повинна досліджуватись.

ПЕТАСЮК Л.В. Дивіться, справа в тому, що відповідно до пункту 5 статті 9 КПК слідчий суддя при винесенні будь-якої ухвали або постанови, іншого окремого процесуального документу під час кримінального провадження, він повинен застосовувати не тільки національне законодавство, а й європейське законодавство. І є конкретна справа 2009 року, вона вам, мабуть, відома, 2000 року, – справа "Ромен і Шміт", там, де у журналіста намагалися вилучити інформацію, яку він отримав про міністра стосовно, хто йому дав інформацію про притягнення цього міністра до відповідальності за несплату податків. І в даному випадку Європейський суд був на стороні конкретно журналіста, який не розголосив цю інформацію, тому що вона є загальновідомою і журналіст має право її оприлюднювати, будь-яку інформацію, яка йому стала відома.

Тобто в даному випадку, коли виноситься ухвала і постанова про обшук, то має зазначатися статус журналіста, якщо ви прийшли з обшуком безпосередньо на медіа.

ГОРБЕНКО В.Т. Я відповів. Це не стосувалося журналістської діяльності взагалі.

ПЕТАСЮК Л.В. Не стосувалося взагалі журналістської діяльності?
Але ж ви...

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Ларисо, ну, стосовно того, що представники СБУ вже сказали, в принципі, як відповідь була така, що вони вважають, що розповсюдження цієї інформації через, наскільки я розумію, Ютуб-канал не є журналістською діяльністю. Вони діяли як звичайні громадяни України, тому що це не медіа поки що. Ми ж Закон про медіа ще не прийняли, тому Ютуб-канал – ще не медіа. Я просто до відома. І зараз передам слово пану Княжицькому знову.

До відома, Володимире Терентійовичу, моя колега, заступниця голови комітету пані Євгенія Кравчук зараз зайшла у реєстр і, на жаль, в реєстрі файл за рішенням недоступний.

ГОРБЕНКО В.Т. Він підтягується протягом тижня по-різному.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, ми не розуміємо, про що ми говоримо. Зайшли люди в редакцію, журналістський колектив, і обшукували журналістів. Зайшли не просто в журналістський колектив (недаремно Олександр Владиславович абсолютно слушно передав ведення Микиті Руслановичу), а в журналістський колектив, який, кажу чесно, ну, так чи інакше його почесний президент – член провладної фракції. Що говорити про канали, які жодним чином не пов'язані з владою і опозиційні канали, якщо навіть на канали, які владою підтримуються або співпрацюють тісно з владою, можна чинити такі неправові дії? Бо сказати, що ці дії правові з точки зору європейського законодавства ми не можемо. В жодній демократичній країні ніхто не зайде в засіб масової інформації з обшуком, розумієте?

І очевидно, що ви приходили... Можна написати, що це фізичні особи, але ж ми розуміємо, що це були журналісти. Можна сказати, що вони шукали те, що вони в Ютубі розміщали, але ми ж розуміємо, що про це говорив і сам

канал. Ми ж все це розуміємо. І теж ми чудово з вами розуміємо, що скоріше за все не ці особи проводили безпосередньо запис, правда? Ви ж фахівець, ви це теж, мабуть, чудово собі усвідомлюєте.

Тобто фактично, якщо будь-який засіб масової інформації (чи газета, чи сайт) надрукує якусь інформацію, яку отримає зі своїх власних джерел, то це означає, що до нього може прийти або ваша спецслужба, або будь-яка інша спецслужба, провести обшук, тиснути на цей засіб масової інформації. Це означає, що в країні немає свободи слова. Це є ситуація, за яку в принципі потрібно вибачатися, навіть якщо робота цих журналістів, з вашої точки зору чи з точки зору вашої служби, була не досить об'єктивною, навіть якщо прослуховування Прем'єр-міністра було незаконним, а воно було незаконним, і ми як громадяни хочемо цього розслідування. Просто завжди є межі, які не можна переходити.

Колега Павленко хотів ще.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. У мене запитання до представників "1+1". Це ви один чи є хтось із адвокатів?

ШИЛЕНКО М.В. Адвокати у нас є.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Є, так? От у мене таке уточнення: з того, що ми бачили у засобах масової інформації та, власне, із вашої заяви оприлюдненої на комітет, бачили, що Служба безпеки України вилучала комп'ютери та оргтехніку. Так?

ШИЛЕНКО М.В. Якщо безпосередньо у нашому офісі, було вилучено тільки 2 системні блоки комп'ютерів.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Тобто оргтехніку, назвемо це так, вилучали оргтехніку, що може, в принципі, розглядатися відповідно до 171 статті, частини першої, Кримінального кодексу як злочин і перешкоджання відповідно законній професійній діяльності журналіста, бо частина перша чітко говорить: незаконне вилучення зібраних, опрацьованих, підготовлених журналістом матеріалів і технічних засобів, якими він користується у зв'язку зі своєю професійною діяльністю, несе за собою притягнення до відповідальності до 3 років відповідно тих, хто вилучає, включаючи правоохоронні органи.

Чи якимось чином ви формували з цього приводу заяву про злочин з боку правоохоронних органів, чи ви вважаєте, що все-таки тут з боку СБУ при вилученні порушень не було?

ШИЛЕНКО М.В.. Дивіться, ми викликали навіть поліцію, коли відбувався інцидент, вони там все зафіксували. Також представник нашого каналу, який тоді був на місці, знаходився, нашого юридичного департаменту, він зафіксував на протоколі наші зауваження, а далі я, в принципі, юридично, я ж кажу, краще передам слово нашому адвокату.

КАЧНИЙ О.С. Ви подали заяву чи ні? Заяву про злочин ви формували...

МІЄНКО В. Мієнко В'ячеслав, "1+1". Наразі ми написали звернення, починаючи від Президента України, Голови Верховної Ради, профільних комітетів, до Генерального прокурора і Голови Служби безпеки України з приводу цієї ситуації з проханням не залишити її без уваги. Паралельно ми направили такі ж звернення до посольств, міжнародних організацій...

КАЧНИЙ О.С. Вас запитують: чи давали ви заяву про злочин конкретно по статті такій-то, такій-то.

МІСНКО В. Я пояснюю, що наразі зроблено.

Питання щодо подання конкретно заяви про вчинення злочину ще на стадії вирішення. Ми наразі не звернулися із заявою.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Я хочу підкреслити, колеги, що метою зібрання нашого комітету не є засудження діяльності Служби безпеки України. Метою зібрання комітету не є засудження діяльності, тим більше, журналістів "1+1" Медіа". Метою зібрання нашого комітету є розібратися в ситуації і взяти ті, так би мовити, уроки до відома в нашій діяльності, в тому числі законотворчій, з тим, щоб підсилити захист журналістів. Тому що ми бачимо, я, наприклад, я не наполягаю, але, на мій погляд, є колізія, яка дозволяє в певній ситуації правоохоронному органу компетентному, який діє в межах своїх повноважень, в рамках кримінальної справи, яка розслідується, кваліфікувати діяльність журналістів як діяльність громадян, а не журналістів. І це колізія, вона мене турбує насправді.

Тому я думаю, що ми ще зараз не готові переходити до розглядання проекту рішення, який у всіх є, але зокрема, коли ми просили секретаріат підготувати такий проект рішення на наше колективне обговорення, керувались в тому числі цими причинами.

Зараз ще Андрій Мотовиловець хотів поставити запитання.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Я майже те саме хотів сказати. Володимире Терентійовичу, дуже важливо, щоб зараз розуміли, ми не засуджуємо Службу безпеки, ми хочемо розібратись. У нас величезна кількість кейсів: "Думська", "Вісті", зараз "1+1", вони всі є журналістами. Ми не хочемо, щоб журналісти

... (нерозб.) ... до комітету, ми не хочемо, щоб журналістська діяльність була прикриттям будь-яких злочинів або протиправних дій, але нам дуже важливо зараз розуміти, чи треба зміни до законодавства і як побудувати надалі діалог між владою та журналістами, щоб вони чітко розуміли, де межа їх прав і де є межа ваших прав для продовження слідчих дій та інших дій.

І для нас дуже важливий діалог саме з вами і з розуміння, що треба змінити, чи бачите ви десь проблему чи ні в законодавстві, чи треба інформувати суд про те, що саме до журналістів будуть слідчі дії чи ні. Це дуже важливо, бо саме ми приймаємо рішення по змінах у законодавство і про вирішення проблем, які є, а ми зараз бачимо, що дійсно є проблеми.

Ми, наприклад, коли розглядали кейс "Думської", ми чітко сказали, що слідчі дійсно мали право зайти і вони декілька разів просили про дати документів Величезна кількість кейсів є. Ми їх отримуємо все більше і більше. Ми будемо приймати рішення. Ваша допомога нам дуже важлива зараз.

ГОРБЕНКО В.Т. Я зрозумів.

ПОТУРАЄВ М.Р. Перед тим, як передати слово для відповіді, я хочу нагадати всім присутнім, що справа та давня, але вона відома, на жаль, дуже сумновідома справа – це справа Георгія Гонгадзе. Значить, як всі ви пам'ятаєте, так звані "плівки Мельниченка" були оприлюднені у Верховній Раді України, але, звичайно, після того ніяких санкцій до тих медіа, які ними користувались для підготовки публікацій, телевізійних сюжетів і так далі, не застосовувались, тому що було зрозуміло, звідки медіа ці дані взяли, звідки взяли ці розшифровки.

Так само і в цьому випадку, якщо буде встановлено, що "1+1" Медіа" користувались даними, які були взяті з Ютуб-каналу, то це точно не є провиною "1+1" Медіа", і тоді, звичайно, у слідства, на мій, знову-таки

суб'єктивний погляд, є мета встановити, звідки вони взялись, ці дані, на Ютуб-каналі. Ось насправді є ключовий момент. І мені так здається, що саме там виникає ця колізія: хто ж наповнив Ютуб-канал? І чи були це журналісти і чи робили вони, наповнюючи Ютуб-канал, свою журналістську роботу чи іншу.

Володимире Терентійовичу, будь ласка, вам слово.

ГОРБЕНКО В.Т. Я ще раз хочу наголосити, що взагалі не стосувалося професійної діяльності представників медіа наші слідчі дії. Напевно, якщо подивитися загалом, то до цієї справи і обшуки проводилися, я ще раз скажу, і у інших представників державної влади, як керівників чи членів Кабінету Міністрів, так і посадовців Управління державної охорони. І це відбувалося в один проміжок часу. Це по-перше.

А по-друге, що стосується можливої колізії, напевно, що є якісь питання, які необхідно законодавчо вирішити в цьому плані. Я думаю, щоб захистити журналістів.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Володимире Терентійовичу, влада завжди має монополію на силу, а журналісти мають монополію на владу, на правду, і вони можуть... Нам треба знайти баланс, це дуже важливо. Якщо вони отримали дійсно інформацію, їх завдання тільки одне – щоб суспільство про це дізналося. А наше питання влади, ну, чіткі правила гри, щоб вони всі працювали. Ми не можемо розділяти людину і його ж професійну діяльність, це неможливо, на жаль, ми зупиняємо своїми діями ефіри – ну, це також...

ПОТУРАЄВ М.Р. Але така колізія виникає. От ми ж бачимо в обговоренні, що колізія точно є.

Пан Микола Княжицький. Потім пан Володимир В'ятрович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

У мене декілька питань. І перше, треба розуміти, що справа розслідується за статтею 359 "Незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації". Правильно?

ГОРБЕНКО В.Т. Так.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чи встановлені в ході слідства які-небудь дані, які б свідчили, що хтось з "1+1" займався придбанням, збутом або незаконним використанням вказаних спецзасобів? І чому прийшли саме на канал "1+1", а не до тих, хто ці спецзасоби встановлював?

ГОРБЕНКО В.Т. Я на початку поясню. Ми прийшли не до каналу "1+1". Ми прийшли до людини, яка отримала цей запис.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре. Я тому і запитав, чи є у вас свідчення того, що ці люди купували або займалися збутом засобів інформації, те, про що вказано в назві справи.

ГОРБЕНКО В.Т. Розголошуючи цю інформацію в даний час, я ставлю під сумнів подальше розслідування кримінального провадження.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, добре. Послухайте, самих ухвал немає, керівник, один з керівників спецслужби питання не дає.

Наступне запитання: за яким епізодом...

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, я все ж таки...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я декілька запитань поставлю і більше не буду брати слово.

ПОТУРАЄВ М.Р. Чекай, я не хочу тебе перебивати. Просто під протокол хотів би зазначити, як тимчасово головуючий на нашому зібранні, що, звичайно, що у Служби безпеки є право не відкривати дані, які становлять таємницю слідства. Так що давайте про це не забувати і не звинувачувати керівників, представників Служби безпеки в тому, що вони не можуть оприлюднити дані, які є таємницею слідства.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але коли приходять до журналістів, а ми тут зібралися з цього приводу, то ми вправі знати, чи цих журналістів звинувачують або підозрюють у придбанні, збуті чи незаконному використанні. От що саме їм інкримінувалося: придбання, збут чи незаконне використання?

ГОРБЕНКО В.Т. Або участь, можливо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У чому?

ГОРБЕНКО В.Т. У такій діяльності.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, так у придбанні, в збуті чи в незаконному використанні?

ГОРБЕНКО В.Т. Придбанні і незаконному використанні в даному випадку.

КАЧНИЙ О.С. Пристрою.

ГОРБЕНКО В.Т. Так.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми говоримо про запис. Чи встановило...

КАЧНИЙ О.С. Про пристрій.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я розумію, але про пристрій...

КАЧНИЙ О.С. Це велика різниця.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Правда. Але чому виник цей пристрій? Це пов'язано з прослуховуванням Прем'єр-міністра, правильно? Так.

Чи встановлено, що запис здійснювався спецзасобами, а не на мобільний телефон когось із учасників розмови?

ГОРБЕНКО В.Т. Ну, по-перше, є адвокат і є люди, які можуть, в тому числі або комітет виділяє особу, яка, можливо, буде допущена до кримінального провадження. Я не можу зараз розголошувати, вибачте.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре. Наступне. Просто ви мали нас переконати, що ці журналісти справді, що ви могли до них прийти, не ви, а спецслужба, і чинити ті дії, які чинили.

ГОРБЕНКО В.Т. Вони не приходили до журналістів.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Вони приходили до журналістів. Робота цих людей, прізвища яких ми знаємо, журналісти. Це їхня професія по закону.

КАЧНИЙ О.С. І адреса.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. І адреса, так.

Наступне. В частині третій статті 359, по якій розслідується справа, обов'язковою умовою для розслідування є заподіяння істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам чи інтересам окремих юридичних осіб. Про яку саме шкоду в даному випадку йшлося? Чи є обсяги цієї шкоди істотними відповідно до кримінального кодексу?

ГОРБЕНКО В.Т. Це питання має бути досліджено саме щодо ступеня завданої шкоди, але це питання стосується державної таємниці, питань державної таємниці.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Наступне питання: чи надавав суд дозвіл вилучати комп'ютери чи системні блоки? Те, що ми бачили на відео з місця події. Чи є це?

ГОРБЕНКО В.Т. Так.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Вилучати – це було в рішенні суду, бо ми його не бачили.

ГОРБЕНКО В.Т. Це стосувалося комп'ютерів, ноутбуків і телефонів, де можливо монтувати запис. Якись носії інформації, якись ксерокси, принтери – взагалі про це ніхто не казав, і, наскільки я розумію, це не цікавило слідчих.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чи надавав суд дозвіл на розкриття джерел інформації журналістів, як це передбачено статтею 25 Закону "Про інформацію"?

ГОРБЕНКО В.Т. Питання на обшуку взагалі не ставилося таким чином.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, у мене до вас питання: чи є в рішенні суду, яке ви бачили, а ми ні, яке не є відкритим, дозвіл на розкриття джерел інформації, як це передбачено статтею 25 Закону "Про інформацію"? Просто є це там чи немає?

ГОРБЕНКО В.Т. Такого не може бути, це в ході допиту, можливо, це питання стане, але не в ході обшуку.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тому що з того, що ми зараз почули, випливає, що метою обшуку було отримання доступу до комп'ютерів журналістів, щоб з'ясувати, які саме розслідування вони проводять, хто є джерелами інформації для них, і як в цих розслідуваннях представлена влада. Тому що я не дістав жодних інших відповідей. Немає жодних гарантій, що СБУ, крім тієї інформації, яку треба було справді взяти для розслідування цієї нібито справи, не взяла іншу інформацію, яка містилася на комп'ютерах журналістів, і яка є, очевидно, частиною професійної роботи журналістів. Очевидно, що фактично це шкодить свободі слова і є актом залякування журналістів, для будь-якого журналіста.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу! Я попросив би нас зараз не створювати з засідання комітету, хоча і позачергового, засідання Тимчасової слідчої комісії, яку парламент не створював. *(Шум у залі)*

І хочу підкреслити, що я намагаюся бути максимально нейтральним в даній ситуації. І хочу підкреслити, що ми ж розуміємо всі, що якби на будь-якому каналі або будь-якому медіа було би встановлено, що з комп'ютера, який знаходиться у власності цього медіа, за яким там працює не важливо хто і який журналіст, розповсюджується якийсь заборонений контент, заборонений законодавством сьогоднішнім. Ми знаємо обмеження, тому не будемо такі приклади наводити. То звичайно, Миколо Леонідовичу, звичайно, що або Національна поліція, або Служба безпеки України, в залежності від того, який заборонений контент розповсюджується, мали би прийти і встановити, чи було розповсюдження незаконної інформації з такого-то комп'ютера.

Ми ж розуміємо, що так, відповідь "так" – мали би, мали би.

І якщо би в результаті таких слідчих дій в розпорядження відповідного правоохоронного органу попала би інша інформація, з якою працював журналіст, то тут знову-таки ж, я підкреслюю, що наше завдання виявити колізію: тут знову виникла би така сама колізія. Ну була би якась там чиста кримінальна справа. Але там є ще діяльність абсолютно нормальна і професійна. А ще з того комп'ютера пішло щось, що законодавство забороняє. Знову-таки ми бачимо в цій моделі, що виникає колізія.

Зараз пан Володимир В'ятрович, він давно чекає своєї черги.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дякую.

Я далеко не прихильник каналу "1+1", недалеко як в п'ятницю підписав звернення до Національної поліції з приводу шовіністичних заяв продюсерки пані Єремєєвої. Але, тим не менше, те, що відбувається з боку СБУ до каналу "1+1", мені таки виглядає все-таки як переслідування медіа.

І мені здається, що тут причина якраз є в ваших відповідях, пане Горбенко, тому що ви вперто не хочете помічати особливостей здійснення слідчих дій щодо журналістів. Журналістів ви трактуєте виключно як

фізичних осіб, вилучення їхньої апаратури, на якій вони працюють, як вилучення апаратури фізичних осіб. Те, що обшуки відбуваються за місцем роботи на телеканалі, для вас теж не є, не турбує те, що це ваші дії все-таки спрямовані не щодо фізичних осіб, а щодо журналістів.

І мені здається, що саме на це вам варто звернути увагу. Тому що в подальшому разі, якщо ви будете повторювати такого роду дії щодо інших журналістів, аргументуючи їх тим, що це дії лише щодо фізичних осіб, то очевидно, що у нас будуть подальші непорозуміння, а ми будемо це трактувати, як спроби тиску на незалежні медіа.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, ще запитання, будь ласка? Так, будь ласка, пан Ренат Кузьмін.

КУЗЬМІН Р.Р. Шановні колеги, у мене є таке питання. Всім відомо, вам теж, мабуть, що процесуальним керівником по справах, які віднесені до підслідності Служби безпеки, є прокурор. Процесуальний керівник - це прокурор, який здійснює керівництво слідством, безпосереднє керівництво. А крім того, процесуальний керівник-прокурор здійснює прокурорський нагляд за законністю дій слідчого та оперативних підрозділів Служби безпеки.

Тому дивно виглядають спроби витягнути у заступника Голови Служби безпеки якусь інформацію про слідство, до якого він не має жодного відношення. А тому він себе дуже коректно поводить. Інший би тут вам уже сказав би, що він про це все думає. Він стійко тримає удар.

Так от, я ще раз кажу, що оці поважні працівники Служби безпеки тут перебувають "напрасно". Тут повинні сидіти прокурори, які мало того, що вони керують слідством, так оці подання до суду про обшук, про затримання можливе, про арешт підписує прокурор! А не заступник Голови Служби безпеки.

Ви б сюди ще участкового, дільничного інспектора запросили.

КАЧНИЙ О.С. Оболонського.

КУЗЬМІН Р.Р. Оболонського, так.

Крім того, саме засідання, от ми обговорюємо питання, яке має суспільне значення. Суспільне. У нас нема ні ухвали суду, по якій обшуки провели, у нас немає ні протоколів цих, пояснень, заяв будь-яких. У нас "вообще" нічого немає! Ми тут сидимо і щось тут питаємо у чекістів.

Скажіть мені...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Зате рішення є.

КУЗЬМІН Р.Р. А рішення є, так.

Скажіть мені, будь ласка, якщо прокуратура, яка оце все дозволила, у нас не відповідає ні за що, то навіщо оці питання працівникам Служби безпеки?!

І останнє, оце все, ще не діє Закон про медіа і ще не діє Закон про дезінформацію, а ми вже збираємося засуджувати дії працівників Служби безпеки. Так якщо ви от на цьому комітеті протягнули Закон про медіа, так оце все законно буде!

Вы благословили их на такие действия принятием Закона о медиа, это делаете вы. И Закон о дезинформации вы протянули. И закон, постанову про канонизацию Майдана! Это вы делаете!

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановний пане Кузьмін, я просив би не вдаватися до розповсюдження неправдивої інформації про діяльність комітету.

КУЗЬМІН Р.Р. Да, давайте меня еще посадим в тюрьму по этому Закону о медиа!

ПОТУРАЄВ М.Р. Тому що по нашому Закон про медіа неможливо нікого посадити...

КУЗЬМІН Р.Р. Да вы что?! Вы посмотрите, что вы туда написали!

ПОТУРАЄВ М.Р. ..і не треба вводити суспільство в оману.

КУЗЬМІН Р.Р. Вы читали этот закон?!

ПОТУРАЄВ М.Р. Закон про дезінформацію проходить суспільне громадське обговорення. До комітету не поступав. Тому, будь ласка, не треба знову-таки розповсюджувати неправдиву інформацію.

КУЗЬМІН Р.Р. Надо советъ иметь! Совесть иметь! Вы журналистов защищаете? Да вы же сами их ...*(нерозб.)* своими действиями.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми захищаємо. Ми захищаємо як журналістів, так і право компетентних правоохоронних органів вести...

КУЗЬМІН Р.Р. Защищаете вы журналистов? Так я вам напомним о трех телеканалах...

ПОТУРАЄВ М.Р. ...ту діяльність, яку вони мають згідно з законодавством.

КУЗЬМІН Р.Р. ... "ZIK", "112" и "NEWSONE", которые вы пытаетесь растоптать...

Вы, вместе с головой Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.В. Я молчу, я не могу вам ответить...

КУЗЬМІН Р.Р. Да можете что-нибудь сказать уже, уже пора бы. Вы делаете вид, что вас это не касается, у вас нет конфликта интересов или что?

(Загальна дискусія)

КУЗЬМІН Р.Р. А что вы делаете сейчас?

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановний колега Кузьмін, якби ми хотіли когось розтоптати, то ми би це б давно зробили. Але оскільки...

КУЗЬМІН Р.Р. О! Вот это да, вы топтун такой или что?

ПОТУРАЄВ М.Р. Але оскільки різниця між нами: демократичною обраною владою, яка дотримується всіх стандартів демократичної влади...

КУЗЬМІН Р.Р. Так ваша влада вот это творит! ...

ПОТУРАЄВ М.Р. ...ми в порівнянні з режимом, на який працювали ви і який закінчився кров'ю на Майдані, цього не робимо. Ось в чому полягає різниця між нами!

КУЗЬМІН Р.Р. На тот режим працювали ви! Это вы виновны в крови на Майдане! Вы и такие как вы! Рассказываете здесь. Подождите, еще придет время, вам ответят за это!

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито, є проект рішення.

КУЗЬМІН Р.Р. Голосуйте, да.

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановні, я так розумію, що...

КАЧНИЙ О.С. Є ще запитання.

ПОТУРАЄВ М.Р. ... оскільки колеги з "Опозиційної платформи – За життя" перейшли від запитань до політичних декларацій, я так розумію, що питань...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні, до обговорення.

ПОТУРАЄВ М.Р. До політичних декларацій.

КАЧНИЙ О.С. Пане Микито, ви дасте слово ще народному депутату?

ПОТУРАЄВ М.Р. Вибачте. Звичайно, даю.

КАЧНИЙ О.С. В мене запитання до головуючого. Ви ж коли працювали в Службі безпеки... Ви працювали в Службі безпеки?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, я не працював в Службі безпеки України.

КАЧНИЙ О.С. А мені казали, що ви працювали.

(Сміх у залі)

КАЧНИЙ О.С. Ну добре.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вас ввели в оману. Для мене, можливо, була би честь попрацювати в Службі безпеки і стояти на сторожі національних інтересів України.

КАЧНИЙ О.С. Я вибачаюсь.

ПОТУРАЄВ М.Р. Але я обрав інший життєвий шлях.

КАЧНИЙ О.С. Я не буду джерело здавати, тому що я знаю, що це не треба робити. Скажіть, будь ласка...

КУЗЬМІН Р.Р. А джерело...

КАЧНИЙ О.С. Джерело зараз обшукують.

В мене таке запитання. От дивіться, Президент України дає доручення Службі безпеки надати в двотижневий термін нам відповіді, хто записував. В цьому питанні що головне? Хто записав, правильно? Не хто розповсюджує потім цю інформацію, а хто записав? Тому я б хотів, щоб Служба безпеки, в першу чергу, відповідала на той заклик Президента, який відбувся, а ви говорите про те, що вам потрібно знати, що робив той журналіст чи, ви сказали, фізособа, яка отримала чи не отримала інформацію.

От в проекті закону, який вже пройшов цей комітет, говориться про те, що журналіст зобов'язаний надати інформацію про джерело.

ПОТУРАЄВ М.Р. За рішенням суду. Так само, як це передбачено і зараз.

КАЧНИЙ О.С. За рішенням суду. Рішення ж суду немає.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так само, як це передбачено і зараз.

КАЧНИЙ О.С. Рішення суду немає.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ви знайомі з діючим законодавством? Так само, як це передбачено зараз. І наскільки ми почули від представників Служби безпеки...

КАЧНИЙ О.С. Це ви за мене відповідаєте?

ПОТУРАЄВ М.Р. вони не запитували.

КАЧНИЙ О.С. Ви такий же народний депутат як і я. Ви мені не керівник.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вони не запитували у журналістів про джерело інформації.

КАЧНИЙ О.С. Дайте я буду говорити про те, що я думаю, будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

КАЧНИЙ О.С. Ви ж казали, що ви не працювали в Службі...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, погано чути)* Не працювали і не працюю - це різні речі.

КАЧНИЙ О.С. Поки що допрацьовуємо.

Так от, що хотілось би сказати. Шановні колеги, нам потрібно тут, законодавцям, зробити все можливе для того, щоб захистити нашого журналіста, зробити все, щоб той закон, який ми приймаємо про медіа, а не про дезінформацію, який ви запропонували для того, щоб кожного журналіста можна в "стойло" відвести, щоб зробити професійного/непрофесійного, щоб по "розмитих" термінах зробити кожного винуватцем.

Так от, коли обшукували радіостанцію "Вести" і газету "Вести", жоден законодавець і журналіст не пішов на захист своїх колег. Сьогодні в нас відбуваються "наїзди" на телеканали Zik, NewsOne, забрали "цифру" в "112". Хто це зробив? От ці депутати, які зараз сидять за цим столом, керівник оцього комітету, який сьогодні керує цим питанням, оцей перший заступник Бородянського, який запропонує нам сьогодні законопроекти, які він відпрацьовує разом з Бородянським.

Шановні колеги, це досить серйозний нам сьогодні дає шанс оця ситуація з "1+1", щоб ми переглянули ці питання, щоб ми зрозуміли, що ми всі в одній "лодці" сидимо, що всі журналісти, вони є журналісти і немає там професійний/непрофесійний, який потрібен сьогодні суспільству, який не потрібен сьогодні суспільству. І це дуже важливе питання.

Тому я звертаюсь сьогодні до головуючого, від вас дуже багато сьогодні залежить, пане Олександр, для того, щоб ми все ж таки зрозуміли, що наша країна Україна – це демократична держава, і чим більше буде свободи слова, чим буде більше захищеності, чим буде більше можливостей

у наших журналістів, тим сильніша буде наша держава. Тому я сьогодні хочу головне питання підняти на цьому засіданні.

Перше. Це те, що сьогодні Служба безпеки підкреслила, що вони сьогодні обшукували в приміщенні "1+1" не журналістів, а фізичних осіб. Це питання, яке треба дійсно сьогодні підняти і зрозуміти, що тут є неправдивість, що тут є нечесність, вони знали, що це журналісти, що вони виконували свій обов'язок згідно 34 статті, доносили інформацію до суспільства, інформація важлива.

Країна почала розуміти, хто сьогодні керує нашою державою, хто такий прем'єр, хто такі сьогодні ті люди, які сиділи там за столом, які вони компетентні, про що вони говорять, як вони хочуть обманути нашого Президента. Це все ми почули завдяки цим сміливим і чесним журналістам. І сьогодні ми хочемо наказувати цих журналістів обшуками, ставити їх на коліна перед сьогоднішнім законодавством!

Тому, шановні колеги, я хотів би, щоб ми всі разом сьогодні захистили тих людей, які доносять правду. І сьогодні нам потрібно зрозуміти, що цей Закон про медіа і той закон, який планується нам тут нав'язати, про дезінформацію, це закони, які обмежують сьогодні журналіста і ставлять його на коліна перед цими силовими структурами.

Дякую за увагу.

ТКАЧЕНКО О.В. Оскільки згадали мене, маю право на відповідь.

ПОТУРАЄВ М.Р. Маєте право на відповідь.

КАЧНИЙ О.С. Ви не просто маєте, ми вас чекаємо вже, що ви нарешті щось скажете в захист журналістів.

ТКАЧЕНКО О.В. Пане Качний, дивіться, у вас як у комуністів за радянських часів "во всем виноваты империалисты". За таким принципом ви підводите під будь-який приклад підстави для якихось висновків.

Хотів би нагадати, що історія зі "112 каналом" це історія трирічної давнини, і мова йшла про ліцензії, які вони захищали за допомогою багатьох рішень судів, які стосувались кількох ліцензій регіонального мовлення, об'єднаних в одну ліцензію, і в них дія цих ліцензій закінчилась. Відповідно Національна рада приймала необхідне рішення. Обшуки у "Вістях", наскільки я розумію, відбувались з огляду на те, що приміщення, яке вони займають, їм не належить.

Безперечно, в усіх справах, які пов'язані з журналістами...

КАЧНИЙ О.С. Тому розгромили, захопили, побили, забрали.

ТКАЧЕНКО О.В. Я ж вас не перебивав.

КАЧНИЙ О.С. Згоден.

ТКАЧЕНКО О.В. І у всіх конкретних кейсах ми маємо розбирати ці справи по суті. Тому сьогоднішня справа по суті розглядається, пов'язана з приводу обшуків, і наразі я б хотів, щоб ми не обговорювали зараз Закон про медіа, а, можливо, поправки до закону, пов'язані з цим кейсом чи іншими кейсами, які дотичні до цієї ситуації, але не є дотичними, але не є тими, про які ви згадували. На цьому передаю слово головуючому.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пане Юрію.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, ми, я так розумію, переходимо до обговорення проекту можливого рішення нашого сьогоднішнього засідання комітету.

Так просто декілька прикладів із життя. Перша кримінальна справа, яку пробували проти мене порушити як журналіста, датована 1996 чи 1997 роком, коли за образу честі і гідності трьох народних депутатів намагались мені "впаяти" там 5, я вже не пам'ятаю, скільки тоді було років, по Кримінальному кодексу. Дякуючи прокурорам, вони навчили мене, як не стати жертвою ображених народних депутатів - "великих демократів". Мені тоді було 20 з чимось років.

Я до чого цей приклад наводжу, що, на жаль, природа влади (незалежно від того, це демократи середини 90-х років чи демократи 20-х років наступного століття), вона дуже подібна: кожна влада хоче контролювати засоби масової інформації, кожна влада дуже ображається, коли чує про себе через ЗМІ якісь неприємні для неї речі. Бо вони вважають, що вони самовіддано працюють в інтересах країни. На жаль, це не завжди так. І саме тому чим більш незалежні ЗМІ, чим більш журналісти сильні в своїй позиції, тим більш захищена, в принципі, держава і захищений кожний громадянин.

Тому я вважаю, що от завдання Верховної Ради, нашого комітету - діяти в такий спосіб, ініціювати такі закони, які би якраз захищали [право] громадянина на отримання чесної вчасної інформації і захищали журналіста з тим, аби він міг професійно, якісно працювати і виконувати свій журналістський обов'язок.

Друга історія якраз трьохрічної давності, ви нагадали, пане Олександр, коли на одній з програм "1+1" обговорювалося питання ліцензії "1+1" і я тоді як член Комітету з питань свободи слова поставив запитання: так, не можна тиснути на журналіста, така тоді була позиція телеканалу, але чому телеканал мовчить, коли палили "Інтер", коли нападали в той момент на

NewsOne, коли персонально цькували Наталію Влащенко як гендиректора одного з телеканалів? На що була пряма відповідь ведучої: "Так це ж неправильні телеканали, хіба то журналісти?" І, на жаль, сьогодні ми почули від Служби безпеки по відношенню до телеканалу "1+1" ту ж саму фразу: "Ми не обшукували засіб масової інформації". І, на мій погляд, ця заява Служби безпеки і заява раніше, вона повинна привернути увагу, по-перше, що от журналістська солідарність – це те, що врятує професію і збереже нас від цензури і від диктатури, а по-друге, що ми так законодавчо повинні сьогодні захистити засіб масової інформації і журналіста, щоб ніхто не міг сказати, що це не засіб масової інформації, це не журналіст, і ми діяли по відношенню до нього, користуючись якимись іншими підставами чи прогалинами в законодавстві.

І третє, повертаючись до проекту рішення. Я все-таки підтримую, до речі, ті два пункти, які є. Я вважаю, що перший міг бути більш жорсткішим з точки зору позиції комітету, бо навіть позиція Комітету свободи слова, вона більш чіткіша з точки зору оцінки тих дій, які відбулися на даному телеканалі. Але я вважав би, що було б доцільно доповнити ще пункт третій: не тільки те, що стосується доступу правоохоронних органів до джерел інформації, але я звертаюся до авторів, бо це теж може бути в Законі, зокрема про медіа, так я розумію? Але я, зокрема, звертаюся і авторів Закону про медіа. От я для себе з точки зору своїх знань, там, юридичних і досвіду роботи на державній службі і розуміння оцієї природи влади, спробував змодельовати, а яка би була ситуація з обшуками на "1+1", якби станом на цей день вже працював Закон про медіа з тими повноваженнями Національної ради, які передбачені цим законом, і ми тут підтримали їх в першому читанні.

От, є два варіанти. Варіант перший: призначення перевірки, тобто з тим, аби навіть...

КАЧНИЙ О.С. Ні, стаття вже була би друга.

ПАВЛЕНКО Ю.О. ...з тим, аби у нас навіть не було підстав розглядати те, що відбувалося на "1+1" як наступ на свободу слова чи наступ на засіб масової інформації. І дії би Служби безпеки вже були би значно жорсткішими до отого приміщення, де вони проводили обшуки, бо відповідно до тих повноважень, які ми надаємо Національній раді з питань телебачення і радіомовлення, на момент обшуку на "1+1", це б уже було приміщення не засобу масової інформації, не телеканалу "1+1", а просто господарюючого суб'єкта ТОВ "1+1". І далі би вони діяли відповідно до всіх повноважень...

ТКАЧЕНКО О.В. Юра, это не так.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Чому? От я вам розкажую.

ТКАЧЕНКО О.В. В Законі про медіа жодним чином про це не йдеться.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я розкажую, от дивіться, стаття 101: "Призначення перевірки". Підставами перевірки є що? Надходження скарги від органу державної влади. В даному випадку СБУ чи прокуратура скаргу надсилає.

Далі. 108 стаття, відповідно до якої іде порушення. Порушення відповідно є.

Далі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Чекайте-чекайте, Юрію Олексійовичу! Ну, будь ласка. А яке порушення?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Значить, за результатами перевірки приймається рішення (стаття 108), рішення за результатами розгляду питання про порушення законодавства в сфері медіа. За результатами розгляду Національна рада ухвалює рішення звернутися до суду про анулювання ліцензії через грубі порушення (стаття 110).

ТКАЧЕНКО О.В. Юра! Я хотів би перервати тебе. Цей закон говорить про те, що це може бути зроблено... *(Шум у зал)* Я перепрошую! Зроблено за результатами того, що оприлюднено в ефірі. Кейс, який ми зараз розглядаємо, це зовсім інша історія.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так от, я вам говорю, так ні! Орган державної влади звертається...

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, так.

ПАВЛЕНКО Ю.О. От в тому-то і справа, в тому-то і справа... А даліше – поширення матеріалів, інформації, спрямованої на насильницьку зміну конституційного ладу, ненависть до окремих осіб та їх груп. Відповідно до заяви, яку навіть зробив голова фракції "Слуги народу" пан Арахамія, виправдовуючи дії Служби безпеки, він сказав, що там є питання національної безпеки, чому Служба безпеки цим займається. Але в даному випадку ненависть до окремої особи, в даному випадку ми говоримо про Прем'єр-міністра України.

КАЧНИЙ О.С. Повалення конституційного ладу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. І так далі. І даліше – анулювання ліцензії. Це довгий шлях. Є більш "беспредельный" шлях, який так само передбачений

тим Законом про медіа, відповідно до повноважень, які ми їм надаємо. Просто на підставі 97-ї статті Нацрада звертається до суду щодо анулювання ліцензії, скасовує цю ліцензію. Підстава – звернення органу влади. Далі – відповідно до того...

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу!

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я закінчую. Я просто закінчу, я вже тут коротенько.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Тому що у нас тут почався, я бачу, розгляд Закону про медіа знову.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні-ні-ні, не Закону про медіа.

ПОТУРАЄВ М.Р. Але ж є питання, яке ми розглядаємо.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні-ні, послухайте! Не Закону про медіа, а нашого проекту рішення. І далі дуже швидко ми там даємо два дні, розгляд в суді, адміністративний суд розглядає справу, позбавляє ліцензії, і Служба безпеки протягом двох днів вже заходить не на засіб масової інформації, а просто на господарюючий суб'єкт. Я вам говорю, от з точки зору того, що є сьогодні в нами запропонованому законі і що, на мій погляд, є ризиком не тільки для "1+1", а є ризиком для будь-якого засобу масової інформації сьогодні в Україні, бо під "медіа" ми сьогодні розуміємо кожного, хто доносить інформацію до суспільства.

Саме тому я, підтримуючи перші два пункти, звертаюсь до авторів і все-таки...

КАЧНИЙ О.С. Відкликати закон.

ПАВЛЕНКО Ю.О. ...до здорового глузду кожного.

ПОТУРАЄВ М.Р. А ви три тисячі поправок к Закону о рынку земли снимете?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні, ми до Закону про медіа внесемо 4,5.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді вибачте.

ПАВЛЕНКО Ю.О. До Закону про медіа буде 4,5. Ми знаємо і вміємо, як працювати у Верховній Раді.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми постоїмо на трибуні, нічого страшного.

ПАВЛЕНКО Ю.О. От я точно нікого не перебиваю, намагаюся бути максимально коректним і конструктивним з точки зору нашого розгляду і результатів нашого розгляду. Бо ми можемо поговорити, пошукати тут винних, але ми маємо вийти на такі рішення, які б унеможливили в майбутньому подібні ситуації з будь-яким засобом масової інформації.

То я ініціював би, щоб в пункті 3-му авторському колективу, дякуючи Службі безпеки, вони дали цей майстер-клас, ну, в рамках обговорення Закону про медіа, як може бути навіть без цього закону, але все-таки детально ще раз розглянути, проаналізувати всі ризики, які є зокрема в тих статтях, які стосуються каральних функцій держави по відношенню до медіа, зокрема повноважень Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, які ми пропонуємо з тим, аби вони були захисними з точки зору засобів масової інформації, а не посилювали можливості каральні, які і

так є достатні сьогодні у органів державної влади по відношенню до будь-якого медіа - чи владного, чи опозиційного.

Дякую за увагу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Шановні колеги, я сподіваюся, що Юрій Олексійович абсолютно чітко сформулював свої пропозиції щодо пункту третього рішення. Я поставлю його окремо на голосування.

Хто за те, щоб підтримати пункт третій запропонованого проекту рішення авторства Юрія Олексійовича Павленка? *(Шум у залі)* Чому?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні, ми з початку голосуємо за основу, потім ми голосуємо за поправки, а потім голосуємо в цілому.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, тоді, оскільки тут не йдеться про "1+1 Медіа", я шановному голові передаю зараз право ведення і призначення голосування.

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Тоді я прошу колег розпочати голосування за проект рішення. Я ставлю на голосування пункт перший в цілому.

ПАВЛЕНКО Ю.О. За основу.

ПОТУРАЄВ М.Р. За основу, значить, рішення – всі ознайомленні. Чи треба зачитати під стенограму, колеги? Треба. Давайте, тут же 2 пункти всього.

Пункт перший. Схвалити рішення комітету щодо недопущення порушення прав журналістів при виконанні ними своїх обов'язків,

гарантованих статтею 34 Конституції України, статтею 25 Закону України "Про інформацію" та статтею 10 Конвенції "Про захист прав людини і основоположних свобод".

Пункт другий. Передбачити в законопроекті № 2693 від 27.12.2019 року чіткі правові підстави та порядок доступу правоохоронних органів до джерел інформації або інформації, яка дозволяє встановити джерело інформації (таємниця журналістських джерел).

Пропоную проголосувати, взяти...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чекайте. У мене є така пропозиція: колеги висловлювали критику до законопроекту про медіа. У нас є альтернативний законопроект про медіа. Може, редакційно ми б не писали тут номер законопроекту, а написали "передбачити в законодавстві...", а далі по тексту, і таким чином... Бо ми не знаємо, який з них буде прийнятий, а суть буде та сама.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, чи треба ставити пропозицію Миколи Леонідовича Княжицького на голосування? Я думаю, що приймається: "передбачити у законодавстві України" без зазначення номерів конкретних законів.

Дякую, Миколо Леонідовичу.

Колеги...

КАЧНИЙ О.С. Третє питання.

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте прийmemo за основу, тому що у мене теж є пропозиція, що додати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Отже, прошу визначатися щодо проекту рішення в цілому.

КАЧНИЙ О.С. За основу.

ПОТУРАЄВ М.Р. За основу. Хто за? Хто проти? Хто утримався? Одноголосно. Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Своя окрема поправка, представники служби, власне, підказали. Я вважаю, що треба визначитися з людиною чи двома особами депутатами від комітету, які б могли ознайомитися з деталями розслідування, власне, Служби безпеки, підписавши відповідно, доступ... Я думаю, що ми ви б не заперечували, а ми б тим більше.

Додати третім пунктом, що, принаймні, 2 особи від комітету: хтось від "Слуги народу", хтось від опозиції.

КАЧНИЙ О.С. Ткаченко і Кузьмін хай вже будуть.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, дякую, "мы с Тамарой не ходим парой".

Ми визначимо зараз, хто має бути, я просто додаю пункт.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тобто, Олександр Владиславовичу, ваша пропозиція в тому, щоб додати пункт третій такого змісту: уповноважити двох членів Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики на ознайомлення з матеріалами слідства, яке веде Служба безпеки України.

(Шум у залі)

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте спочатку визначимося з пропозицією щодо пана Павленка, потім моєю пропозицією, а потім визначимося, хто саме.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Тоді, значить, я ставлю на голосування пункт 3-й запропонований...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пункт 3-й, враховуючи вже концепцію: врахувати в законодавстві такі повноваження Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, які би захищали засоби масової інформації, а не посилювали каральні інструменти в їх руках.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Чітко сформульовано. Я думаю, всім зрозуміло. Шановні колеги! Готові голосувати? Я ставлю на голосування пункт 3-й, запропонований Юрієм Олексійовичем Павленком.

Хто за? Дайте я перерахую. Можна ще раз? Хто за? 6. Хто проти, будь ласка? А! 7, 8. Добре.

Хто проти? 3. Хто утримався? 2. Під стенограму. Я думаю, все зрозуміло.

КАЧНИЙ О.С. Демократично сьогодні.

КАЧНИЙ О.С. Аж страшно.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні, незрозуміло. Прийнято?

ПОТУРАЄВ М.Р. Рішення доповнюється пунктом 3 в редакції Юрія Олексійовича Павленка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так, тоді редакційно разом з секретаріатом і керівництвом комітету ми його допрацюємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тепер, значить, пункт 4, запропонований головою комітету Олександром Владиславовичем Ткаченком.

Олександрє Владиславовичу, можете ще раз сформулювати?

ТКАЧЕНКО О.В. *(Без мікрофону, не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. В такій редакції. Потім секретаріат технічно доопрацює.

Хто за пункт 4 в такій редакції?

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто проти?

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто утримався? Одноголосно.

Дякую, колеги.

ТКАЧЕНКО О.В. Нам тепер потрібно визначитися остаточно...

КАЧНИЙ О.С. Ткаченко ограничивает.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні. Нам потрібно визначитися з кандидатами, які будуть пропозиції, про дві кандидатури від комітету.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ми пропонуємо Рената Кузьміна як людину фахову, яка вміє читати ці папери.

ТКАЧЕНКО О.В. Я пропоную з огляду на конфлікт інтересів Микиту Потураєва.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Ще пропозиції будуть?

КАЧНИЙ О.С. Достатньо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я, до речі, пропонував би пана Володимира В'ятровича, але...

ПАВЛЕНКО Ю.О. У нього інша спеціалізація.

ПОТУРАЄВ М.Р. А ми можемо проголосувати трьох людей? Я пропоную пана Володимира В'ятровича.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я відразу казав, що три - це нормально, бо у нас все-таки "троїстий союз" певним чином...

ТКАЧЕНКО О.В. Тоді ні. Тоді, раз "пошла така песня", тоді чотирьох. Ми ще можемо...

(Сміх у залі)

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Вони вже проголосували. Комітет...

ТКАЧЕНКО О.В. А, ви вже проголосували.

(Загальна дискусія)

КУЗЬМІН Р.Р. Коллеги, это на одного оппозиционного депутата три провластных. Давайте пять.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні-ні-ні. Жарти жартами, я хотів запропонувати представників від Комітету свободи слова, але вони вже за це проголосували. О'кей. Трьох так трьох. Давайте. Так, три кандидатури: Кузьмін, В'ятрович...

ПОТУРАЄВ М.Р. Ренат Равелійович Кузьмін...

ТКАЧЕНКО О.В. І Потураєв.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Володимир В'ятрович і я.

Хто за таку пропозицію, прошу голосувати. Хто за? Проти? Утримався? Одноголосно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Утримався - 1, так?

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Олександрє. Голосуємо в цілому?

КАЧНИЙ О.С. Выключить его. Не хочет, значит, надо исключить. Княжицкого поставитъ.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, ставиться на голосування проект рішення в цілому.

(Шум у залі)

КАЧНИЙ О.С. А чого утримався? Просто так? На всяк випадок?

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, ставиться на голосування проект рішення в цілому з редакційними правками, які запропоновані народним депутатом Павленком, народним депутатом Ткаченком. Будь ласка, хто за рішення в такій редакції?

Хто за? Хто проти? Хто утримався? Прийнято одноголосно. Дуже дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. У нас наступне засідання комітету о 14:30 у середу.

Дякую.